KARTA KURSU

Nazwa	propedeutyka nauk społecznych
Nazwa w j. ang.	introduction to social sciences

Koordynator	dr Emilia Musiał	Zespół dydaktyczny
		dr Emilia Musiał
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia nauk społecznych, ich metodologię, język oraz znaczenie w badaniach nad bezpieczeństwem narodowym. Kurs rozwija umiejętność analizy zjawisk społecznych w kontekście politycznym, kulturowym i instytucjonalnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki bezpieczeństwa. W konsekwencji ma służyć budowaniu ogólnej świadomości teoretycznej oraz kompetencji poznawczych niezbędnych do zrozumienia rzeczywistości społecznej.

Warunki wstępne

Wiedza	Ogólna wiedza humanistyczna ze studiów I stopnia.
Umiejętności	Umiejętność logicznego myślenia, czytania ze zrozumieniem, podstawowa znajomość języka akademickiego.
Kursy	Brak wymagań formalnych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	**W01**: Student zna główne dyscypliny nauk społecznych i ich metodologię (w tym metodologię nauk społecznych). **W02**: Student rozumie podstawowe pojęcia związane ze strukturą społeczną, kulturą i instytucjami społecznymi. **W03**: Student rozumie znaczenie podejścia interdyscyplinarnego w analizie zjawisk bezpieczeństwa (m.in. rozumie świat społeczny jako dynamiczną, wielowarstwową rzeczywistość, w której bezpieczeństwo jest zawsze zakotwiczone kulturowo i społecznie).	K2_W01 K2_W03 K2_W06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	**U01**: Student potrafi samodzielnie zidentyfikować i scharakteryzować główne koncepcje wyjaśniające podstawowe procesy społeczne (w tym te, które mają wpływ na bezpieczeństwo). **U02**: Student potrafi dokonywać opisu i diagnozy istotnej dla bezpieczeństwa konstrukcji społecznej, której podstawą są: przekonania i postawy obywateli, relacje społeczne, funkcjonowanie instytucji, system wartości i tożsamość kulturowa. **U03**: Student potrafi analizować problemy społeczne, które mogą stanowić zarzewie zagrożeń bezpieczeństwa (np. przestępczość zorganizowana, ekstremizm, wykluczenie społeczne).	K2_U01 K2_U04 K2_U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	**K01**: Student wykazuje świadomość znaczenia kontekstu społecznego w analizie zjawisk bezpieczeństwa. **K02**: Student wykazuje postawę otwartości wobec różnych punktów widzenia i tradycji intelektualnych. **K03**: Student wykazuje się umiejętnością komunikowania się, współpracy, organizacji pracy i unikania konfliktów.	K2_K01 K2_K02 K2_K03

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, prezentacje multimedialne, analiza tekstów źródłowych, dyskusja moderowana, wykład konwersatoryjny.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x				x	
W02								x				x	

W03								x				x	
U01								x				x	
U02								x	x			x	
U03								x	x			x	
K01								x					
K02								x					
K03								x					

Kryteria oceny	– Obecność na wykładach – 20% – Aktywność w trakcie wykładu (uczestnictwo w dyskusji, rozwiązywanie quizów) – 20% – Kolokwium końcowe (test) – 60%

Uwagi	Nieobecność na zajęciach (przekraczająca dopuszczalny, ustalony limit) powinna zostać odrobiona (np. poprzez wykonanie dodatkowych zadań / dopuszcza się ustalenie indywidualnej formy uzupełnienia zaległych zajęć).

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Nauki społeczne – istota i funkcje
2. Społeczeństwo, państwo, władza – wprowadzenie do teorii klasycznych
3. Kultura, normy społeczne i ideologie. Społeczeństwo informacyjne i globalizacja
4. Socjologia – narzędzie do analizy zjawisk tj. radykalizacja, alienacja społeczna, konflikty kulturowe
5. Metody badań w naukach społecznych (w tym naukach o bezpieczeństwie)
6. Bezpieczeństwo jako zjawisko społeczne i polityczne
7. Społeczne źródła konfliktów i przemocy
8. Rola instytucji społecznych w utrzymaniu porządku
9. Zaufanie społeczne i kapitał społeczny a bezpieczeństwo
10. Nauki społeczne a wyzwania współczesności – podsumowanie

Wykaz literatury podstawowej

1. Elliott A., *Współczesna teoria społeczna*, PWN, Warszawa 2011.
2. Kolasa-Nowak A., *Nauki społeczne w Polsce jako generator znaczeń*, „Kultura i społeczeństwo” 2023, nr 2.
3. Turner J. H., *Struktura teorii socjologicznej*, PWN, Warszawa 1985.
4. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa 2003.
5. Szacka B., *Wprowadzenie do socjologii*, PWN, Warszawa 2003.
6. Giddens A., Sutton P. W., *Socjologia*, PWN, Warszawa 2024.
7. Misiuk A. i in., *Wybrane problemy bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, „Studia Politologiczne” 2014, vol. 34.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bauman Z., *Płynna nowoczesność*, Wydaw. Literackie, Kraków 2006.
2. Bourdieu P., *Rozum praktyczny. O teorii działania*, WUJ, Kraków 2009.
3. Szczepański M. S., Śliz Anna (red. nauk.), *Współczesne teorie społeczne. W kręgu ujęć paradygmatycznych*, Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego, Ople 2019.
4. Frankfort-Nachmias C., Nachmiast D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, PWN, Wydaw. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
5. Huntington S., *Zderzenie cywilizacji*, Muza, Warszawa 2006.
6. Fukuyama F., *Ład polityczny i polityczny regres*, Rebis, Poznań 2025.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	--
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	--
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		2
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		60